

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

131:4 • 2011

Redaktören har ordet

Årgångens sista häfte av *Historisk tidskrift* innehåller två uppsatser av vitt skild karaktär. Den första – illustrerad på omslaget av Johan Tobias Sergels tuschlävering ”En stående middag” från 1780-talet – är skriven av Hanna Enefalk och behandlar den gustavianska tidens dryckesvanor med särskilt fokus på kvinnorna i de högre stånden. Hon visar hur tidens lättsamma inställning till alkoholförtäring inte bara omfattade män, utan även kvinnor, något som dock kom att förändras under det efterföljande seklet.

Den andra uppsatsen, ”Männen i Tarrajaur” av Tomislav Dulić behandlar ett i tiden mer närliggande ämne: de jugoslaviska fångar som internerades i Norge under den tyska ockupationen. Förutom lägrens fasor beskrivs hur de fångar som lyckades fly fick hjälp av den norska allmänheten och hur de som tog sig över gränsen till Sverige bemöttes av de svenska myndigheterna.

Förutom dessa två uppsatser vill jag lyfta fram Samuel Edquists genomgång av den prunkande bukett av populärhistoriska tidskrifter som i dag finns i Sverige. Talet om svensk historielöshet – ett tema som debatterades flitigt för inte så många år sedan – tycks mot den bakgrunden har varit betydligt överdrivet, såvitt inte en avgörande förändring har skett under de senaste 20 åren. Edquist har gått igenom ett trettiotal historiskt inriktade populärhistoriska tidningar, varav flera har upplagor på mer än 100 000 exemplar. Tidningarna skiljer sig givetvis åt, både med avseende på målgrupp och kvalitet, men överlag är de vetenskapliga ambitionerna underordnade andra typer av historiebruk, inte minst de eskapistiska (nostalgiska) och kommersiella.

I detta avseende är *Historisk tidskrift* de populärhistoriska tidskrif-

ternas absoluta motpol – här dominerar som bekant det vetenskapliga perspektivet. Som de spännande uppsatserna i detta häfte visar, behöver detta dock inte betyda att läsningen blir mindre underhållande eller givande. Däremot är det troligen så att *Historisk tidskrift* kräver något mer i form av intresse och engagemang från läsarens sida jämfört med de flesta av de populärvetenskapliga publikationerna. Så bör det också vara – eller, som Sven Wollter uttryckte det i samband med att han för ett par år sedan spelade Vladimir i Samuel Becketts pjäs ”I väntan på Godot” på Göteborgs Stadsteater: ”Man kan inte bara leva på lösgodis. Man måste ta sig en biff då och då.”

École des hautes études en sciences sociales, Paris

STEFAN AMIRELL